Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 | Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870 | TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 13. — ŠTEV. 13. | NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 16, 1932. — SOBOTA, 16. JANUARJA 1932 | VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX.

VOJNA SREČA JE ZAENKRAT NA STRANI KITAJCEV

KITAJCI SO PREGNALI JAPONCE IZ VAŽNIH POSTOJANK V JUŽNEM DELU MANDŽURIJE

Obe stranki sta imeli v bojih velike izgube. — Japonci bi radi ustanovili neodvisno mandžudsko-mongolsko vlado. — Japonci niso mogli streti kitajskega odpora v provinci Jehol. — Vojaštvo ki je zapustilo Činčov je zopet v akciji. — Japonska ne stremi po novem ozemlju v Mandžuriji.

TIENTSIN, Kitajska, 15. januarja. — Kitajsko časopisje poroča, da se je Kitajcem posrečilo pregnati Japonce iz važnega železniškega mesta Tahušana, ki leži ob Peking-Mukden železniški progi. Na bojišču je obležalo najmanj sto japonskih vojakov.

V jugozapadnem delu Mandžurije so izbruhnili novi boji, in zdi se, da se obrača vojna sreča na kitajsko stran.

Japonsko časopisje priznava, da so se morali japonski oddelki umakniti z nekaterih postojank, ki so jih bili zasedli pri prodiranju proti Činčovu.

Izza 9. januarja operira ob železniški progi pet tisoč kitajskih vojakov in četašev. Ta sila je zaustavila japonsko prodiranje v provinco Jehol.

Pri mestu Činsi so obkolili Kitajci močan japonski oddelek ter ga popolnoma uničili.

Iz japonskega glavnega stana poročajo o novih bojih, o katerih se pa še ne ve, kako se bodo končali. Na strani Kitajcev je tretja kavalerijska brigada, ki se je po izpraznitvi Činčova umaknila v južni del province Jehol.

SANGHAJ, Kitajska, 15. januarja. — Japonska poročila pravijo, da se poraja neodvisna država, obsegajoča Mandžurijo in Mongolijo.

Vlada, ki bo seveda pod japonskim pokroviteljstvom, bo začela poslovati dne 11. februarja.

Agitacija za novo državo se je začela kmalu potem, ko je bilo pregnano vojaštvo maršala Čang Hsue Lianga iz južnega dela Mandžurije.

Novo državo bodo tvorile mandžurske province Mukden, Kirin in Heilungkiang ter Mongolija.

TSINGTAU, Kitajska, 15. januarja. — Tukajšnje časopisje, inozemsko in kitajsko, je izvedelo iz zanesljivega vira, da nameravajo Japonci napasti uredništvo listov, če bi objavljali Japoncem sovražna poročila.

Včeraj je bilo vrženih več bomb v neko kitajsko tiskarno. Povzročile so veliko škodo. Napadalci so pravočasno pobegnili. Oblasti so prepričane, da so atentat vprizorili Japonci.

HARBIN, Mandžurija, 14. januarja. Sem so dospela poročila o nadaljnih bojih pri Pinhsienu, šestdeset milj vzhodno od tukaj. Bojev z Japonci se pa ne udeležuje redno kitajsko vojaštvo, pač pa četaši.

LONDON, Anglija, 15. januraja. — Tukajšnji japonski poslanik je rekel angleškemu zunanjemu ministru, da Japonska ne hrepeni po nobenem ozemlju ter da bo izpolnila vse določbe, ki jih predpisuje pogodba, sklenjena med devetimi silami.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

Med mokrači v kongresu vlada sloga

V VOJNI SO ODLOČEVALI DOLARJI

Debata v kongresu je pojasnila važnost ameriškega dolarja v svetovni. — Velike vojne žrtve.

Washington, D. C., 15. jan. — Za zahtevami Anglije, Francije in Italije za odpust medzavezniškega dolga, stoje trdno zapiski, katerih ni mogoče izbrisati.

Amerika je izdala za deset bilijonov dolarjev Liberty bondov, toda ne kot svoj prispevek za skupno stvar, temveč v pomoč zaveznikom, da jim pomaga do zmage.

Predsednik Wilson je smatral vojno kot borbo za človečanstvo in je priporočal kongresu, da po pomaga do zmage nad Nemci.

Ko je odločeval ameriški kongres leta 1918 o posojilu zaveznikom, je rekel senator Kitchen:

— Pomnite, da se bo naš denar boril tudi za našo zmago.

Kogresnik Henry Rainey je rekel:

— Tega posojila ne damo za dobiček, temveč, da pomagamo k zmagi.

Kongresnik Martin B. Madden je rekel:

— Amerika ni pripravljena za vojno; toda imeli smo priložnost napraviti denar, zato moramo pomagati plačati vojno. Vsakdo ve, da na bojnem polju še ne bomo imeli vojske v enem letu, toda naša dolžnost je, da pomagamo do zmage.

Pokojni senator Albert B. Cummins je rekel:

— Več nas bo veljalo, da vzamemo te bonde in jih držimo kot dolg držav, ki bodo po vojni bankerotne, kot pa bi nas veljalo, če bi jim dali posojilo velikodušno in iz narodnega čustva, da storimo nekaj, česar ne moremo storiti z našo vojsko in mornarico.

Senator Reed Smot je izjavil:

— Ako nam ne bo vrnjen niti en penny, bo denar izdan za našo obrambo, principe, katerih se držimo, v nje verujemo in zaradi katerih smo šli v vojno, da jih vzdržimo.

Iz vsega tega je jasno videti dvoje. Prvič je bi denar, ki je bil dan zaveznikom, posojilo, čisto in jasno. Drugič je kongres razločno pojasnil, da je mobiliziral dolarje, da gredo v zakope, da pomagajo zadrževati Nemce do časa, ko pridejo ameriški vojaki.

Anglija in Francija zatrjuje, da je bila ameriška vojska še dolgo po napovedi vojne Nemčiji na vežbališčih, medtem ko so Angleži in Francozi umirali na bojiščih. In vendar je bila tedaj to tudi že ameriška vojna.

Ponašajo se s svojimi izdatki in vojnimi žrtvami. Francija je imela 1,428,00 mrtvih, Anglija 807 tisoč, Italija 507,000, mala Belgija 267,000, Srbija 707,000, Romunska 340,000 in Rusija 2,762,000; skupno 6,500,000. Amerika pa je izgubila samo 107,000 vojakov.

Poleg tega pa še kažejo, da so potrošili za vojno: Francija 25 bilijonov dolarjev, Anglija 35 bilijonov in Rusija 23 bilijonov, skupaj nad 80 milijonov dolarjev in Amerika samo 23 bilijonov.

To je tedaj položaj glede vojnega dolga, ko se države pogajajo, ali se medsebojni dolg zniža ali pa izbriše.

CHICAGO V DENARNIH ZADREGAH

Posestniki n i s o hoteli plačevati davkov. — Dolgujejo 140 miljonov dolarjev. — Davki previsoki.

Chicago, Ill., 15. januarja. — Mesto Chicago je prišlo v bankerot samo zato, ker so se hišni posestniki uprli plačati davke.

Hišni posetniki, trgovci in drugi so protestirali. — Nočemo plačati, — so rekli in niso plačali.

Zadnja štiri leta ni bilo plačanih nad 140 milijonov dolarjev davkov. Za leto 1928 je bilo plačanih samo 88 odstotkov davkov, leta 1929 65 odstotkov, terjatve za davke za leti 1930 in 1931 pa leže še v pisarni mestnega blagajnika.

Poleg tega pa so še mestni uradniki poneverjali denar. Chicago Tribune piše o tem:

— Volilci so izvolili urednike, ki so kradli javni denar. Da bi pokrili primanjkljaj, so povišali davke in so kradli še bolj. Tatvina in povišane davkov je rastlo skupaj. Korupcija in padec sta bila dvojčka iz ene zibelke.

— Ta stavba grafta se je s prihodom slabih časov morala zrušiti sama ob sebi, ko so se davkoplačevalci postavili po robu. S tem je bilo končano vse. Mesto je s pobiranjem davkov podleglo svojim lastnim grehom.

In v mesetu je več stotisoč ljudi ki nimajo kaj jesti.

FINANČNO STANJE MESTA CHICAGO

Chicago, Ill., 15. januarja. — To so značilni podatki o finančnem stanju mesta Chicago:

Prebivalstvo: 3,500,000.
Vrednost zemljišč: 40 biljonov dolarjev.
Število nezaposlenih: 625,000.
Dobrodelnost jih podpira: 500 tisoč.
Neplačanih davkov: 140 milijonov dolarjev.
Neplačanih učiteljev: 14,000.
Dolg učiteljem: $20,000,000.
Neplačanih mestnih uradnikov: 30,000

TORNADO JE UBIL DESET OSEB

Trenton, Tenn., 15. januarja. — Tornado, ki je drvil preko dveh farmerskih naselbin, je ubil deset oseb družine farmerja D. W. Rice, trije drugi pa so bili ranjeni.

Riceova žena, šest njenih otrok in ena vnukinja so bili takoj ubiti. Enega otroka je vihar odnesel tako daleč, da je vzelo več ur, predno so ga našli. Rice in en njegov sin sta kmalu po nesreči umrla.

URAVNAVA NEMŠKIH FINANC

Nemčija h o č e skleniti kompromis glede vojnega dolga. — Zdr. države so ključ za dogovor.

Berlin, Nemčija, 15. januarja. Danes se je izvedelo, da je nemška vlada pripravljena skleniti kompromis glede plačevanja vojnega dolga.

Če tudi je državni kancler Heinrich Bruening izjavil, da Nemčija ni sposobna plačevati dolga, je vendar pripravljena privoliti v podaljšanje moratorija za šest mesecev in sicer rajši kot pa, da bi odpovedala plačilo dolga. Moratorij preneha 1. julija.

Zadnja pogajanja so določila, da ima Nemčija plačati na leto 119 milijonov dolarjev v primeri z Youngovim načrtom 473 milijonov.

Francija je bila takoj nasprotna Brueningovi izjavi, Italija je izjavila, da bo podpirala Nemčijo v tej zadevi, Angleška pa se ni naravnost izjavila, temveč samo pravi, da se more plačevanje vojnega dolga samo uravnati s sporazumom z Združenimi državami.

Spočetka je izgledalo, kot da zahteva Nemčija takojšnji izbris nemškega dolga, toda pozneje se je izvedelo, da je Nemčija pripravljena plačevati 500 milijonov mark na leto Franciji, kar ji pripade po Youngovem načrtu.

DVA OBSOJENA NA SMRT

Sodnik Alb. Cohn je v Bronxu obsodil Franka Mayo, ki je star 27 let, na smrt na električnem stolu, ker je umoril Samuela Friedberga. Ob istem času pa je sodnik James M. Barret obsodil na električni stol Louisa Katoffa zaradi umora Maxa Solingerja, tajnika Crotona Trading Corporation.

DOLGO SPANJE

Montreal, Canada, 15. jan. — Ernest Lemay iz Springfield, Mass., star 33 let, bo najbrže zmagal v tekmi za spanje.

Zaspal je v soboto zvečer, je spal celo nedeljo in pondeljek. V torek se je zbudil za malo časa, nato zopet zaspal. Prepeljali so ga na policijsko stražnico, nato v bolnišnico in vedno je spal. V sredo je spal ves dan razun nekaj minut. V četrtek je spal cel dan in celo noč.

DEČEK UTONIL V VODNJAKU

Stratford, Conn., 15. januarja. Štiri dni je iskalo vče sto policistov tri leta starega Andreja Yobaggyja, sina Andreja Yobaggyja in so ga slednjič našli utopljenega v vodnjaku. Nek star meščan se je spomnil, da je bil nekdaj za Yobaggyjevo hišo artezijski vodnjak, na katerega je opozoril policijo. In res so našli v vodnjaku otroka utopljenega.

ANTISALONSKA LIGA SI NI VEČ SVESTA POPOLNE ZMAGE

WASHINGTON, D. C., 15. januarja. — Oba mokraška bloka v poslanski zbornici sta danes o-odobrila predlogo, ki sta jo izdelala republikanec Beck in demokrat Linthicum. Cilj predloge je preklic osemnajstega amendmenta. — Mokrači imajo dovolj glasov, da bodo zajamčili njen sprejem v poslanski zbornici. Predloga določa, naj bi imele posamezne države pravico odločevati v okrilju svojih meja o pijači, dočim bi zvezna vlada izvajala kontrolo nad meddržavno trgovino.

Beck in Linthicum sta dobila naročilo, izdelati predlogo, koje cilj bi bil temeljita izpremenba Volsteadove postave. Ker bo poteklo več let, predno bo v tem pogledu ustava izpremenjena, hočejo začasno omiliti ostrost suhaških postav.

Republikanski senator Kendrick je predložil senatu spomenico, ki jo je podpisalo štiritisoč državljanov v državi Wyoming. Vsi zahtevajo preklic osemnajstega amendmenta.

Na zborovanju Antisalonske lige je rekel superintendent F. Scott McBroide, da utegnejo pri prihodnjih volitvah izgubiti suhači svojo nadvlado v kongresu. Vsledtega je pozival vse suhače k energičnemu delovanju, da bo mogoče vzdržati prohibicijo.

Za predsednika Lige je bil izvoljen škof Ernest Richardson iz Philadelphije.

GRŠKA HOČE AMERIŠKO PŠENICO

Washington, D. C., 15. jan. — Grška vlada hoče kupiti od ameriškega farmskega odbora en milijon bušljev pšenice. Po izjavi predsednika farmskega oddelka James C. Stone-ja bi to bila samo pošiljatev za poskušnjo. Sedanja pogajanja imajo namen plačilo v kratkem obroku. Med pogajanji se omenja naročilo za šest do deset milijonov bušljev.

Predsedik Stone je izjavil, da odbor ne more dovoliti plačila za dolgo časa.

— Vse tuje vlade skušajo dobiti dovoljenje za odplačilo na daljši čas, — je rekel Stone. — Mi pa hačemo prodajati na kratke obroke, ker nimamo denarja, da bi mogli dolgo časa čakati na plačila.

IZDELOVALCI CIGAR ZASTAVKALI

Havana, Cuba, 15. januarja. — V štirih cigarnih tovarnah je odložilo delo štiri sto izdelovalev cigar, ker jim delodajalci niso dovolili več časa za pomislek o sklepu lastnikov tovarn, da jim znižajo plače. Unijski voditelji pravijo, da bodo zastavkali delavci tudi v drugih tovarnah.

PRVI POTRES V 300 LETIH

Belfast, Irska, 15. januarja. — Prebivalci tega mesta so čutili potres, ki je bil prvi po 300 letih.

POZOR, ROJAKI!

Blaznikove PRATIKE so razprodane. Ne naročajte jih več, ker jih ne bomo več dobili.

Uprava Glas Naroda.

OČE USMRTIL NEOZDRAVLJIVO BOLNEGA SINA

Otrok je bil slaboumen. M a t i se je mučila ž njim. —Oče ga je usmrtil s kloroformom. — Priznal je umor.

Millersburg, Ohio, 15. jan. — Porota ima v rokah odločitev, kaka kazen naj zadene James Stanhouse iz Killbuck, O., ki je usmrtil svojega sina, ki je bil neozdravljivo bolan.

Stanhouse, rojen Anglež, je bil v svetovni vojni. Po vojni se je poročil in se je izselil v Kanado. Od tam je prišel v Združene države pred devetimi leti in je delal kot kamnosek.

Po treh letih se je sam priglasil pri državnem pravdniku in priznal svoj zločin.

— Imeli smo tri otroke, — je povedal Stanhouse, — nato pride David Oscar. Nekaj je bilo narobe ž njim. Po več ur je jokal. Preiskali so ga najboljši zdravniki v Cantonu in Clevelandu. Vsi so rekli, da je bil rojen z vnetimi možgani in da je samo vprašanje časa, kdaj bo umrl, ker je njegova bolezen neozdravljiva. Samo ležal je v zibki in neprestano kričal. Ko je bil star že dve leti, ni nikogar poznal.

Moja žena otroka ni hotela pustiti. Skrbela je zanj, da je skoraj umrla. Bal sem se, da bo umrla in me bo pustila s štirimi otroci. Pri tej misli sem bil popolnoma zmeden. Otroka sem ljubil ravno tako, kot druge, toda tega nisem mogel več prenašati. Mislil sem, da bo to ubilo mojo ženo.

Nekega cečera, ko je bila žena bolna, je kupil nekaj kloroforma in žganja.

— Spočetka sem bil v strahu, ko je otrok prenehal dihati, nato pa sem kadil nekaj cigaret Poklical sem zdravnika. Zdravnik, ki je pričakoval, da bo otrok umrl naravne smrti, ni videl nič posebnega. Ko je bil otrok pokopan, sem povedal svoji ženi, kaj sem naredil.

— Od onega časa moj mož ni več mirno spal, — je izpovedala njegova žena. Ponoči je obiskoval grob svojega sina in neko noč je celo spal na grobu.

— Vedno sem se bal, da bo resnica prišla na dan, zato sem se prijavil. Moja vest je čista. Zdi se mo, da sem napravil prav, da sem usmrtil otroka.

Porotniki bodo najbrže predlagali zdravniško preiskavo za očeta.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—3878

ROOSEVELTOVA POSLANICA

V newyorški zakonodaji najbrž niso še nikdar slišali tako jasnega pojasnila o finančnem položaju v državi New York kot ga je podal governer Franklin D. Roosevelt v svoji poslanici.

Da ga človek razume, ni treba, da bi bil finančni strokovnjak, tako spretno je sestavljeno in tako lahko umljivo.

Precej prostora je posvetil potrebi štedenja, ki mora zavladati v državnem gospodarstvu, da bo času primerno in da se vzdrži kredit države.

Nekateri domnevajo, da je treba pri proračunu treh stotih milijonov dolarjev znižati izdatke vsepovsod.

V resnici pa pride vpoštev le ena tretina, kajti pri dveh tretinah, torej dvesto milijonih dolarjev, pridejo vpoštev obveznosti, ki so jih prevzeli volilci, da zmanjšajo javne dolgove ter da primerno skrbe za šole, državne ceste, starostne penzije itd.

Governer Roosevelt je predlagal znižanje stroškov državne službe, opustitev izboljšanja plač ter ustvaritev novih služb.

Poleg tega priporoča, naj se izrabi povišano kupno moč dolarja ter naj se uveljavi moratorij za zvišanje državne pomoči šolam.

Ker je imela vsled gospodarske depresije država znatno manj dohodkov, je bil primanjkljaj neizogiben, vsled česar so potrebni za pokritje novi davki.

Nekatere organizacije in posamezni državljani so predlagali davek na tobak, brezalkoholne pijače, lepotila in davek na takozvane luksusne predmete, toda governerju se zde taki davki neprimerni, ker jih je težko kolektati in posameznika težko prizadenejo ter bi jih morali v prvi vrsti plačevati revnejši sloji, ne pa bogatini. Temu nasproti je priporočil governer davek na dohodke, davek na gazolin in davek na prodajo akcij.

S tem bi se obstoječe davščine podvojile, in bi bila državna blagajna znatno na dobičku.

Davek na težke avtomobile in omnibuse naj bo potrojen, kajti taka vozila višajo stroške za gradnjo in popravo cest ter obenem predstavljajo vedno naraščujočo konkurenco železnicam, ki že itak plačujejo zadostne davke.

Governer je pozval zakonodajce, naj sodelujejo ž njim pri izčiščenju finančnega položaja države ter naj v prvi vrsti skrbe za oči blagor volilcev in naj se šele v drugi vrsti brigajo za strankarsko politiko.

NAŠI V AMERIKI

"Los Angeles Record" je objavil daljše poročilo o nekem Bogdanu Dušanoviču Kosiču iz Jugoslavije (menda iz Bosne), v katerem so odkrili slikarski talent. Mož je bil pomivalec krožnikov v neki restavraciji, a je izgubil delo, ko je imel tako manijo za slikanje, da je hotel v kuhinji poslikati vsak ugoden prostor. Doma je rabil ženine zavese in linolejske preproge za slike. Končno je izvedel zanj Earl Stendahl, direktor umetnostne galerije, in razstavil njegove slike, ki so dobile precej kupcev. List prinaša reprodukcije njegovih dveh slik, ki kažeta narodni ples in hajduke.

— — —

V Somonauk, Ill. je rojak John Underwood (Podlesnik) pred kratkim pomogel ujeti ponarejalca potniških čekov, Johna A. Coxa. Ponarejalec je kupil gazolin od Underwooda in zmenjal ponarejen ček, glaseč se na American Express Co. Underwoodovi hčeri se je pa mož zdel sumljiv in zapisala si je številko njegove avtne licence. Čez par dni je bil Underwood obveščen, da je ček ponarejen, nakar je sporočil številko licence in Cox je bil najden in aretiran v Chicagu.

— — —

Ko je pred kratkim eksplodirala bomba v Bridgeville, Pa. v neki italijanski hiši, je eksplozija naredila precej škode Rudolfu Pleteršku, ki ima zraven tiste hiše svojo prodajalnico.

— — —

V Farrell, Pa je jeklarna Sheet and Tin Plate Co. ustavila obrat popolnoma za nedoločen čas. Nad dvatisoč ljudi je vrgla na cesto Večina so prizadeti Slovenci.

Dopisi.

Salisbury Center, N. Y.

Prosim uredništvo za malo prostora v cenjenem listu Glas Naroda.

Od vseh strani Amerike se čitajo dopisi, samo od tukaj, kjer se jaz nahajam, ni nobenega. Bom pa jaz nekoliko omenil o naši naselbini.

Ni dolgo tega, kar sem kupil tukaj v Salisbury Center hišo in nekaj zemlje. Hiša stoji na precej lepem prostoru, zraven je lepa bela cesta, ki je bila lani devršena.

Tukaj v tem mestu ni nobenega Slovenca, razun mene. Dopade se mi kraj, posebno v poletnem času. Nedaleč od tukaj je mnogo Slovencev ,samo malo pritisnem na gas, zapalim cigareto, in glej, že sem v mestu Dolgeville. Zopet pritisnem malo na gas, otrnem pepel od cigarete in glej, že se nahajam v Little Fallsu. To mesto je mnogim znano (posebno Zgagi). Če pa vzameš cesto pod noge iz Salisbury do Little Fallsa, moraš pa precej na dolgo in debelo cigaro zapalit, če hočeš da boš na Little Fallsskem mostu čik v vodo vrgel.

Ko sem tako daleč prišel z mojim dopisom naravnost v Little Falls, moram omeniti, da smo imeli zadnjo nedeljo večer pri Mr. Kržichu party. Naredili smo veselico kar nahitro. Sladko vince nam je razgrelo kri, da smo bili dokaj veseli. Ni se vprašalo, znaš plesat ali ne znaš, hočeš ali nočeš, — moraš. Vse se je vrtelo, naj bo staro ali mlado. Tudi v meni se je začela pretakati neka mladostna kri, da se nisem več mogel sam vdržati pri mizi. Moral sem tudi poskusiti kakšen pod imajo pri Mr. Krzichu. Videl sem, da je precej gladek. Zraven pijače smo imeli tudi dober prigrizek. Moj tovariš Floyd se je lotil peči popcorn, pa mu ni uspelo. Popcorn peči in plesati, ne gre skupaj.

Igralce smo imeli neutrudljive, harmonika je pela kar naprej. En čas je igral Mr. Krzich, en čas pa Herman, tako da se ni nič pretrgalo.

Prišel je pa tudi čas, da se je bilo treba posloviti od naših prijateljev

Tako zopet sedemo v dve kari in jo odrinemo proti domu Salisbury.

Vožnja proti domu je bila izvrstna. Vem pa, da Mr. Frank Russ ni pokadil cigare iz Little Fallsa do Dolgeville, pa tudi cigarete ne bi bil mogel pokaditi? Za šoferja smo imeli Miss Kržich, za kar ji čast in hvala.

Na mojem domu smo zopet malo zaplesali, a bil sem tako dobre volje, da bi nič ne dal, če se bi bili tri dni in tri noči veselili.

Drugi dan, ko se prebudim, mi pride nekaj na misel, a glava mi je bila nekam težka, ne vem zakaj? Obljubil sem Miss Kržich, da obiščemo njene starše na farmi, tako se zopet podamo na pot z našim Henrikom.

Ko pridemo v Little Falls k Mr. John Cankarju, nas že čaka Miss Kržich s svojo karo. Ne morem ja vsega opisati, kakšna je bila pot in kod smo se vozili na farmo, ker bi mogoče ujezilo uredništvo Glas Naroda in moj dopis bi zletel v koš. Povem samo na kratko, da je bilo vse prav izvrstno.

Farma Mr. Anton Kržicha je na lepem prostoru, vse lepo izdelano, da lepše ne bi moglo biti. Postregli so nas tudi z jedjo in pijačo, kolikor je kateri hotel jesti in piti. Radi bi bili dalj časa na farmi, pa ni dopuščal čas, morali smo zopet nazaj proti domu.

Cesta iz farme je malo slaba, naš Henrik si je vse kosti pretresel, to je dobro, da mu ne škoduje.

Nazaj grede se zopet ustavimo pri Mr. Cankarju. Od tam nas tudi niso prej pustili domov, dokler nismo jedli in še zraven pili. Saj pravim, kamor pridem, od tam se ne morem odtrgati; šele po večerji so na spustili domov.

Tako pozdravljam vse prijatelje v Little Falls-u in želim, da me obiščejo.

Pozdravim svaka na Jugu in vse prijatelje širom Amerike.

Glasu Narodu želim mnogo naročnikov. Petru Zgagi pa cilinder z rdečim peresom.

John Schwašnik,
naročnik.

Coverdale, Pa.

Me prav veseli, da mi je rojak G. Chervan iz Perrysville, Pa. pred kratkim posvetil celi dopis. Ne briga me, s čim se on bavi tam.

Tu na Coverdale št. 8 (rov last Ptgh. Term. Coal Corp.) skebamo pod vodstvom slavnega P. J. Fagan-a. Od naših plač ta mož vzame, kar je "njegovega", kompanija si tudi sama vzame, kar je "njeno" in še ono, kar ni, za Boga, hudiča in za nas pa ostane — figa.

Kako omenjeni rojak tolmači moj spis, ko omenjam, da ni dobro drezati ob vsakem času v to sršenovo gnezdo tega sveta, naj bo njegova stvar.

Kadar je hruška dovolj zrela, ponavadi še sama odpade, prični pa tresti zelene, pa je res že treba precej moči, da jo streseš z drevesa.

Sem že zapisal v pretečenem poletju, da stavka, ki se je tako lepo in sto procentno pričela z dnem 1. junija 1931, je kakor prezgodaj potrgano grozdje, ki ga potem puste, da po baksah zori. Tudi danes še ne prekličem tega.

Vsi vemo: Na svetu smo ljudje, da delamo napake. Iz storjenih napak v prošlosti, se dviga najboljša šola sedanjosti, kjer se učimo, kaj delati za prihodnjost. Napake, katere vsi delamo, so pa vedno dvoje vrste. So napake, katere prav z malim trudom lahko popravimo, so pa tudi take, da se jih niti z največjimi žrtvami ne da več popraviti in izbrisati.

Eno teh velikih napak je storila na novo ustanovljena N. M. U. organizacija, ker je pričela s tresenjem zelenih nezrelih hrušk!

Že na prvih zborovanjih je ameriški narod zvedel, kam ta novi pes taco moli, prve dni, ko se je stavka pričela.

Da so se oni poslužili diplomacije stare šole, bi morda prišli dalj kot so.

Komunizem in Rusija, to je dvoje najbolj osovraženih imen v Ameriki še danes, ter čudež bi bil, da bi se danes zbrala večina, recimo samo majnarjev na to stran, kjer to idejo propagirajo!

Združene države še niso zrele in tudi morda še ne bodo tako hitro, da se bodo turojeni domačini nam v roke podali, da jih mi vodimo! Tujerodci pa, četudi bi bili prav vsi naturalizirani državljani, ne bomo mnogo opravili proti domačinom. Stavka kot je bila ta pričeta pod N. M. U., je dovoljni barometer delavske izobrazbe v Ameriki.

Da je ta izobrazba na višji stopinji, bilo bi lažje upati na delavsko slogo v vsakem boju. Ker pa ta barometer delavske izobrazbe vedno kaže le najnižje stopinje, se tudi sloga razvija v negativno.

Ako človek vidi ta današnji boj delavstva za vsakdanji kruh, res ne ve, kako bi rekel ali zapisal, da bi ga tovariš razumel. Reci samo malo — tu je črna lista. Kadar bo sloga sužnjev tako močna, da strgajo obroč revolverjev, pušk, bomb in topov, potem pa bo morda delavno človeštvo res močnejše kot stroj na železnici.

Ne tajim, da N. M. U. nima dobrih voditeljev ali namenov. Pa Amerika je Amerika! V Rusiji je bil en sam car, tu pa jih je od 5 do 10 tisoč!

Članstvo, ki se je do danes vpisalo v N. M. U., je po večini sploh 99% Hrvat, Slovenec, Poljak, Slovak, Rus, Litvin itd., ni pa Amerikancev, Ireev in Škotov, kar bi odločevalo, zato pa je tudi tako, da mora superintendent pri jami pri svojem uradu pribiti na vrata napis:

"No men wanted".

Pozdrav! Marko Rupnik.

Williams River, W. Va.

Priloženo vam pošiljam en dolar kot naročnino za Glas Naroda in vas prosim, da priobčite par vrstic iz gorate West Virginie. Že precej časa se nahajam v tem gozdu, pa nisem še čital dopisa iz teh krajev. Zatorej sem se odločil, da napišem par vrstic, da ne bodo mislili lumberjacki, da nas ni več tukaj.

Cherry River je ena največjih lesnih družb v West Virginiji, ali zdraj obratuje prav po malem. Največja parna žaga tukaj del samo en dan v tednu.

Papirnica je malo boljša, tri do štiri dni na teden. V [illegible] malnih časih je delalo tukaj v treh campah do sto slovenskih gozdarjev. Odkar so pa campe zaprli, to je od leta 1930, so se pa razpršili na vse štiri vetrove. Nekaj jih je šlo v stari kraj, drugi so šli pa s trebuhom za kruhom po širni Ameriki. Zdaj nas je tukaj sedem Slovencev pečlarjev, seveda imamo neprestovoljne počitnice.

Za enkrat naj zadostuje, se bom pa drugič še kaj oglasil.

Pozdrav vsem lumberjackom širom Amerike in Canade

Frank Svet.

Iz Slovenije.

Pretresljiva smrtna nesreča v Mengšu.

1 januarja proti večeru se je smrtno ponesrečila vdova Antonija Cerar v Mengšu. Rajna je bila vdova že od leta 1915 in je z vso ljubeznijo skrbela za svoje otroke. Vsako leto je šla na Čehoslovaško šivat slamnike. Tako je tudi 1. januarja pripravljala obleko, da bi odšla v tujino za kruhom. Proti večeru se je odpravila v podstrešje po perilo, kjer se je sušilo. Po nesrečnem naključju je padla iz podstrešja 3 metre globoko in obležala nezavestna.

V bližini se je nahajala soseda Trojanšek Metka, ki je ta ropot zaslišala in hitela pogledat, kaj je. Našla je sosedo nezavestno na tleh. Hitro je poklicala svojo sestro, s katero sta ponesrečenko prenesli na posteljo in ji nudili prvo pomoč. Vendar se ni več zavedla in je ob 8 zvečer umrla. Poklicani zdravnik je ugotovil, da si je ranjka Cerarjeva razbila lobanjo.

Antonija Cerar je bila pridna in skrbna mati in je posvetila vse svoje življenje le za svoja dva otroka. Sedaj, ko sta pa otroka že toliko dorastla, da bi s svojim zaslužkom pomagala materi in se ji obetalo boljše življenje, je v veliko žalost otrok tako nesrečno padla in izdihnila svojo blago dušo.

Steklarna v Hrastniku ustavila obrat.

Hrastniška steklarna je svoje obratovanje ustavila na praznik Treh kraljev. Delalo se bo še samo na eni peči, in sicer se bo producirala le finejše steklo. Obenem je bila sklenjena tudi podpoved dela vsem steklarjem v tvornicah v Hrastniku, v Rogaški Slatini, v Logatcu in Paračinu, ki spadajo pod firmo Zedinjene tvornice stekla v Zagrebu.

Odpuščenih je bilo pri vseh tvornicah okoli 1300 delavcev, kolikor jih je bilo po zadnjih redukcijah še zaposlenih. Z družinami vred je brez kruha nad 4000 ljudi.

Kolektivna pogodba je odpovedana z veljavnostjo s prvim februarjem. Istotako je odpovedano delo tudi rokodelcem, zaposlenim [illegible]

[illegible]ro zgorel.

[illegible] Tomc, po do[illegible] iz Radovljice, se je pre[illegible] naselil v Mokronogu. Bil je kot umen zidarski delavec povsod znan, posebno spreten je bil pri betoniranju vodnjakov. Zapuščeno od svojcev je živel skromno življenje in prenočeval pri nekem tržanu v hlevu, kjer je ponoči s cigareto v ustih zaspal v slami. Drugo jutro ga je našel gospodar v dimu stokajočega in strašno opečenega.

Prvo pomoč je nudil ponesrečenu dr. Škulj in odredil prevoz v bolnico. Stanje Tomca je obupno, ker ima opečeni obe nogi, trebuh in levo roko.

Peter Zgaga

Neki urednik je naznanil, da bo začel v svojem listu objavljati roman z naslovom:

"Zgodba najlepšega dekleta".

Po preteku par dni je dobil iz vseh delov dežele na tisoče pisem, ki so imela tako ali podobno vsebino:

— Nič nimam proti temu, če ste napisali roman o meni. Edinole to vas prosim, da me ne imenujete s pravim imenom.

*

— Poglej — je rekla ljubeznjiva ženica svojem možu — ribe sem ti spekla. Ali ne boš jedel?

— Nak, rib pa ne bom — se je branil mož.

— I, pa bi vseeno malo jedel. Ni dolgo tega, ko sem čitala, da imajo tisti ljudje, ki jedo dosti rib, zelo razvite možgane.

— Naj jih imajo, mene ne briga, enkrat za vselej ti rečem, da rib ne bom jedel in sicer zato ne, ker je že prepozno.

— Kako prepozno?

— Zato, ker bi moral jesti ribe prej, predno sem se poročil s teboj.

*

Saj poznate ženske, kako so pikre in zbadljive. In brezobzirne do skrajnosti.

Po par letih sta se srečali nekdanji prijateljici.

Po prijaznem pozdravu pravi prva: — Kaj pa je s teboj? Od leta do leta so grša.

— No, to ni tako hudo, — se je glasil odgovor: — Edino lepa ženska lahko postane grda. Grda ženska, kot si naprimer ti, pa ne more postati bolj grda.

*

Hooverjeva kandidatura za zopetno izvolitev je bila te dni objavljena

Ne vem, kako bo kaj.

Hooverja bodo volili le tisti, ki so prepričani, da je privedel deželo na pot prosperitete.

Takih je pa dandanes presneto malo.

*

Zastopniki tistih Hrvatov, ki bi radi imeli lastno hrvatsko državo, se mudijo na Dunaju ter snujejo naklepe proti jugoslovanski državi.

Te dni se je eden teh zastopnikov, bivši avstrijski general Sarkotič, rodom Hrvat, pogovarjal z zastopnikom nekega italijanskega lista.

Rekel mu je, da imajo Italijani vso pravico do Dalmacije ter mu je izročil iskrene pozdrave za Mussolinija.

Sedaj menda veste, s kom so oni Jugoslovani, ki so proti Jugoslaviji.

*

— Jaz se svojega prepričanja ne sramujem. Kar mislim, vedno odkrito povem, — je rekel rojak.

— Zato vedno tako molčiš!

*

S Filipinskega otočja prihajajo neprestano poročila, da hoče biti tamošnje prebivalstvo neodvisno in svobodno.

Te dni je rekel tajnik Hurley, da Filipinci niso zreli za samovlado.

Zgodovina se ponavlja.

Leta 1776 je imel angleški kralj Jurij III., isto mnenje o Amerikancih kot ga ima tajnik Hurley o Filipincih.

*

Nastopili sa čudni časi. Vse je drugače nego je bilo nekoč.

Letos naprimer se je, že vsaj v New Yorku, začelo poletje z mesecem januarjem.

*

V življenju skoro vsake ženske je doba desetih let, ko je ženska, najbolj očarljiva, najbolj strastna in najbolj željna življenja.

Ta desetletna doba se začne, ko je stara ženska osemindvajset let ter traja do njenega tridesetega leta.

*

Neki gizdalin je hotel preko meje. Imel je sicer svoj potni list v redu, pa se je hotel s stražnikom nekoliko ponorčevati in mu je dal jedilni list, ki ga je bil vzel v neki restavraciji.

Stražnik je pričel čitati: — Goveji gobec; telečja prsa; žabji kraki . . .

— Dobro, vse je v redu — je kel slednjič. — Opis se strinja. Lahko greste preko meje.

DRUŠTVA
KI NAMERAVATE PRIREDITI
VESELICE,
ZABAVE
OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Vsakovrstne
KNJIGE
POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO
se dobi pri
"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street New York, N. Y.
Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RENKO MAURACH:

PODKUPNINA V ALEKSANDROVSKU

Moj oče je ceremonialno vtaknil cigareto v ustnik in začel:

Bilo je pozimi 1904.-05. in vojna proti Japoncem v Mandžuriji. Bil sem tedaj mlad zdravnik in vpoklican v vojaško službo; vendar me zaenkrat niso poslali v vzhodno Azijo, marveč sem služboval kot četni in naborni zdravnik po raznih nabornih krajih Južne Rusije. Bilo je naporno, neveselo življenjenje.

Nekega neprijaznega novembrskega dne — mudil sem se takrat s svojo četo v trdnjavi Očakov ob Črnem morju — sem prejel službeno brzojavko. Takoj mi je bilo odriniti v Aleksandrovsk in vstopiti v tamkajšnjo naborno komisijo.

Naslednji dan sem sedel na parniku, ki se je boril po strugi navzgor proti umazanorumenim vodam Dnjepra. Povelja nisem bil vesel. Bilo je skrajno neprijetno vreme. Novembrski dež je pluskal po krovu, na planjavah nas je spremljala siva, gosta megla.

Pozno zvečer sem bil v Aleksandrovsku. Mesta nisem poznal. Zdelo se mi je sajasto, umazano tovarniško gnezdo. Sedel sem v droško in se odpeljal v tako imenovan "najboljši" hotel v mestu. Utrujen sem izpraznil svoj kovčeg. Nameraval sem samo še večerjati in iti nato takoj počivat. A nisem prišel do tega. Komaj sem se umil in uredil svojo zunanjost, je nepotrpežljivo potrkalo na vrata. Na moj "Naprej!" je vstopil lepo oblečen starejši gospod, ki je bil, kakor se mi je zdelo, precej razburjen.

— Doktor, ravnokar sem zvedel, da ste slučajno tu. Sam Bog vas je poslal.... Zdravnik za oči ste, kaj ne?.... Tu nimamo nikakih specialistov.... Z menoj morate, doktor.... zelo nevaren slučaj. Moja hči si je danes po nesreči poškodovala oko.... Na vsak način morate z menoj....

Mojo pripombo, da nimam s seboj ne instrumentov ne obvez in da se mudim v Aleksandrovsku zgolj službeno, je enostavno preslišal. Da moram z njim, je ponavljal, da je poškodba zelo nevarna, da je že slišal o meni. — Kratko in malo: naposled sem izjavil, da sem pripravljen iti z njim. Vtaknil sem v žep očesno zrcalce, si znova obleke, težki, premočeni častniški plašč in sledil obiskovalcu pred hotel. Zaprta kočija je stala pripravljena. Kočijaž je udaril po konjih in zdrdral smo po slabem, jamastem tlaku. Dež je bobnal po usnjeni strehi voza.

Vožnja se mi je zdela brez konca in kraja. Oba sva molčala. Kočija je zavila na levo in potem zopet na desno pa zopet na levo. Razsvetljene ceste so se menjavale s temnimi ulicami. Tako velikega si mesta nikakor nisem bil predstavljal. Slednjič je voz zdrdral skozi vhod velike hiše in se ustavil. Moj spremljevalec me je vedel po dvojih stopnicah na neki hodnik in po njem razsvetljeno sobo.

— Trenotek prosim, dokler, sedite. Takoj grem po bolnico.

Potem me je pustil samega. Ozrl sem se po prostoru. Bila je okusno, odlično opremljena moška soba. Električni lestenec je gorel. Zunaj je pljuskal ob okno dež. Iznenada je bil moj obiskovalec zopet v sobi. Pokazal mi je v naslanjač in me potisnil vanj. Branil sem se, da imam malo časa. — Kje je bolnica?

— Bolnice ni, doktor, — je dejal.

— Ne razumem vas....

— Takoj me boste razumeli, doktor. Prosim poslušajte me.... za važne stvari gre.... zame, in morda tudi za vas.... Tako to vse skupaj nič res ni. Nobene hčere nimam, kaj šele bolne na očeh. In o vas še nisem nikoli nič slišal, doktor. Do danes opoldne. Toda sem namreč zvedel, da vstopite namesto tovariša I. I. v naborno komisijo....

—....A tako, — sem dejal. Sedaj sem vedel, pri čem sem. Hotel sem vstati. Zadržal me je. Njegove oči so prosile.

— Nikar vendar, doktor.... poslušajte me.... Moj sin bo stal jutri pred komisijo.... Zdrav je, vzeli ga bodo.... a to se ne sme, razumete, doktor, to se ne sme zgoditi.... To je moj edini dedič.... naslednik v tovarnah.... moje ime je Zapošnikov.... Razumeli boste....

Razumel sem to in ono. Ime Zapošnikov je v krogih južnoruske strojne industrije veliko pomenilo.

— Ne trudite se, gospod.... prav nič se ne trudite, razumite.... z menoj ne delajte takih-le poizkusov!

Zopet me je zadržal. Njegov pogled se je nekako smehljal; kakor bi dejal: — saj se razumeva.

— Doktor, govoriva kratko in poslovno. Jutri dopoldne oprostite gospoda Zapošnikova ml.... Bože, morda ima tudi kako bolezen.... Oprostite ga.... in meni danes označite katerikoli bančni konto.... seveda inozemski, če želite.... popolnoma naravno. Številke? Teh danes še nočem imenovati.... toda, doktor.... ne mislite, da naj bo to kaka običajna kupčija za dva tisoč rubljev.... tu se da mnogo več zaslužiti.... če hočete kasneje v Nemčijo — vidim, da ste Nemec — se da tudi v Wiesbadenu prijetno živeti, ne da bi bilo treba delati.... Številka ne prihaja vpoštev, bogve da ne, doktor. To je bil sedaj nehlinjen strah, ki je zvenel iz njegovih besed. Njegov pogled je moledoval.

Obžalovaje sem zganil z rameni.

— Razumem, doktor.... denar vas ne mika.... morda imate kako drugo častihlepje? Ali hočete ostati v državni službi? Tu bi imel zveze— imenoval je nekaj vplivnih imen— zelo, zelo znatne zveze, doktor.... Lepo pot navzgor bi imeli, posebno spričo vaše mržnje do majhnih denarnih kupčij. Mogel bi opozoriti.... —zopet je navedel neko ime — da bi se zanimal za vas!

Moral sem se nehote smejati.

— Če bi v resnici imeli vse te sijajne zveze, moj dragi, bi vam moralo biti pač igrača, da svojega sina brez mene oprostite iz vojaških kleščč.

Obupno se je udaril po čelu.

— Saj to je ravno, doktor.... vse sem jih bil že podkupil, vse.... gospoda predsednika naborne komisije, in zdravnika in oba častnika predsednika.... saj je bilo vse v najlepšem redu.... tu pa je bil včeraj vaš tovariš zaradi nekaterih podobnih majhnih zadevic iznenada odpoklican in namesto njega pridete v komisijo vi, ravno vi, ki imate tako čudne nazore....

Skratka: prosil je, moledoval, mi pričaral pred oči vse mogoče slike bodočnosti, me rotil, jokal. Seveda zaman. Vstal sem. Ubogi oče se mi je samemu smilil.

— To nima zmisla, dajte mi voz, da se odpeljem nazaj v moj hotel.

Spremil me je, pobit do voza. Zopet je šlo po brezkončnih cestah in ulicah, po temi in dežju....

— In potem naslednji dan nabor. Bilo je, kakor sem bil že neštetokratov doživel. Mož za možem je šel mimo mene. Prisluškoval sem, trkal, preiskoval, jih proglašal za zdrave ali nesposobne. Menim, da sem bil strožji nego običajno. Včerajšnja zgodba mi še ni bila šla iz spomina. In vedno sem čakal na ime Zapošnikov.

Slednjič so ga poklicali. Medel bled mlad človek, negotovega nastopa. Preiskal sem ga. Dejstvo je bilo: srčna napaka. Neposoben za službo. Mož je napravil prostor za drugega. Predsednik je ravnodušno pokimal z glavo in napravil svojo beležko.

Ta izid bi bil mogel imeti Zapošnikov starejši tudi ceneje. — Popoldne naslednjega dne je bilo moje delo končano. Počasi sem pohajkoval po aleksandrovskih cestah. Kar naenkrat me je nekdo poklical. Bil je neki polkovnik, kateri me je poznal z nekega drugega službenega poprišča. Potrkl me je po rami in njegove oči so prijazno pomežikovale.

— Tak, doktor.... ali ste si že opomogli od potovanja z droško? Ali se radi vozite opolnoči na izprehod?....

— Kaj vam je znano, gospod polkovnik?

Prijel se me je pod pazduho.

— Kajpada, moj ljubi.... kakopak.... saj vse mesto ve o tem.... Junak dneva ste, vi nepodkupljivi mož.... nu da, ti ljubi Bog, tudi takih je treba na svetu....

Razumel nisem ničesar več.

— Povejte mi potem vendar za božjo voljo....

— Odkod ima gospod Zapošnikov ml. svojo srčno napako, spričo katere je bila vožnja z droško pravzaprav popolnoma odveč?....

— Vam bom tudi povedal, moj dragi: mladi mož s čedno srečno napako niti ni bil Zapošnikov.... marveč se piše Bondarenko.... prijazno ime, ali ne? Gospod Zapošnikov starejši se je namreč še tisto noč po sestanku z vami znova pogajal z ostalimi gospodi komisije.... in jih opozoril, da jim bo poslal drugega Zapošnikova ml., proti primernemu zvišanju tantijem seveda....

— Drugi člani komisije so torej vsi....

— Seveda, vsi so vedeli, moj golobček, da mladi mož s čedno srčno napako ni bil pravi Zapošnikov.... in vsi so tudi vedeli, kako abotni ste bili, doktor, kako nepopisno nespametni, da ste tako gladko kupčijo odklonili.... toda, moj Bog, tudi takih ljudi je treba na svetu....

Za utrujene mišice
Nič ne da tako hitre pomoči kot
PAIN-EXPELLER

To in ono

IZ VSEH DELOV SVETA

Civilna poroka bo v Grčiji odpravljena

Atenska vlada pripravlja zakonski načrt, ki prepoveduje Grkom civilno poroko. Ta absurdum je izdela justični minister Dingas — seveda s podporo cerkvenih krogov.

Kakšno po vreme leta 1932

Osrednji švedski meterološki zavod je prvič napravil poskus, napovedati vremenske prilike za celo leto naprej na podlagi konstelacije meteoroloških dejstev. Tajnik zavoda dr. Sandstroem izjavlja, da bo vreme v l. 1932 v glavnih potezah tako, kakršno je bilo l. 1929.

Ta napoved je utemeljena na stanju zalivskega toka, katerega vpliv na evropsko klimo je dokazan po proučevanju amerikanske ekspedicije, ki jo je organiziral mornariški urad, in na podlagi lastnih opažanj sklepa dr. Sandstroem, da bo radi stanja zalivskega toka pomlad precej hladna, poletje deževno in neprijetno, zima pa blaga in ne preveč mrzla. To se da sklepati iz obtoka zalivskega toka južne obale Groenlandske in severno zapadne obale Norveške. Vse to je povsem slično vremenskim razmeram v l. 1828 in 1929., ko smo imeli najbolj hladno pomlad v teku zadnjega stoletja. Pripomniti je, da veljajo te napovedi predvsem za severno in severno-zapadno Evropo.

Izobraženi divjaki

Berlinske univerzitetne oblasti raziskujejo mučno zadevo, ki se je odigrala malo pred božičem v anatomskem zavodu. Slušateljice medicine imajo posebno dvorano za vaje v raztelesenju. Pred par dnevi je zagledal sluga v tej dvorani onečaščenega mrliča. Neznani storilci so izrezali mrliču na prsih veliko svastiko (fašistovski križ, znak nemških nacionalistov). Sluga je takoj vedel, da se je to zgodilo več dni poprej. A visokošolke so prikrivale zadevo, ker so dobro vedele, da bi moral krivec zapustiti univerzo. Univerzitetna oblast je naznanila dogodek pruskemu prosvetnemu ministru, ki je odredil preiskavo.

Zakaj zgubijo hoteli dobre goste

Neki švicarski hotelir, ki zatrjuje, da morata gostilničar in hotelir storiti vse, da gostom bivanje v hotelu naredita čim prijetnejše in udobnejše, je na podlagi dolgoletne izkušnje izračunal, da izgubijo hoteli in gostilničarji svoje goste radi sledečih vzrokov: nevljudnost osebja prežene najmanj 9 odstotkov gostov, radi popolne ravnodušnosti odideta 2 odstotkov gostov, radi slabe kuhinje 10 odstotkov, radi slabe kurjave 10 odstotkov, radi napačnih obvestil 7 odstotkov, radi napačne reklame 4 odstotki, radi slabih postelj 5 odstotkov, radi nepoštenosti pri plačevanju 6 odstotkov, radi nečistosti 12 odstotkov, radi prepočasne postrežbe 10 odstotkov in radi premale raznovrstnosti hrane 5 odstotkov gostov.

SKESANI TAT

Francoski listi poročajo:

Starinska cerkev sv. Nikolaja v Nancyju na Francoskem je doživela letos na dan svojega patrona 6. decembra izreden dogodek. Pred 26 leti, 6. decembra, je bila cerkev oropana. Vlomilci so odnesli več zgodovinskih dragocenosti. Cerkovniki, ki so prišli zgodaj letošnjega 6. decembra v cerkev,da bi pripravili potrebno za svečano mašo, so nepričakovano zagledali vse ukradene predmete na oltarju, kjer so stali nekdaj. Poklicali so kanonika Guillaumata. Ta ni bil niti najmanj presenečen. Dejal je samo: — Vedel sem že precej dolgo, da bomo dobili naše premoženje nazaj.

Novica se je razširila po mestu in policija se je obrnila na župnijo sv. Nikolaja za pojasnila. Kanonik je odklonil vsako izjavo, češ, da ne sme izati, kar je zvedel pri spovedi. —

— Zločinci morajo biti vendar kaznovani! — je vztrajal policijski nadzornik.

— Zakaj pa jih niste našli? — se je nasmehnil kanonik. — Sveti Nikdolaj se je sam zavzel za svojo cerkev in ne mara nobenega maščevanja nad skesanim grešnikom. Le prečitajte njegovo življenje!

Mesto Nancy šteje ukradene in zdaj v nepoškodovanem stanju povrnjene starine med svoje največje zgodovinske zaklade. Največjo vrednost med njimi ima zlati, z briljanti posejani svečnik, darilo Lotarinškega vojvode iz leta 1635. Omeniti je še srebrno poprsje sv. Nikolaja, darilo kralja Ludvika XIV., in dve dragoceni ladji iz pozlačenega srebra, umetniško delo iz XVI. stoletja.Srednjeveški zlatarji so z brezmejno potrpežljivostjo izdelali vse podrobnosti ladijske opreme: vrvovje, jambore, jadra in vse moštvo na krovu. Ti ladji sta bili večkrat razstavljeni v Parizu.

SUHA IN DEBELA LETA

Zanimivo opažanje v pretečnem letu je bilo to, da se je po štirih do šestih tednih zgodilo n. pr. v Berlinu približno isto, kar se je preje zgodilo na Dunaju. Zato se je že pričelo govoriti o nekem paralelnem razvoju na političnem in gospodarskem polju. S skoraj matematično natančnostjo se je moglo vselej že vnaprej ugotoviti dogodke v bančnih krogih in na borzi. Zanimivo pa je dalje tudi to, da je po kratkem presledku vsled dogodkov na kontinentu bilo prizadeto angleško gospdarstvo in končno so ti valovi nesigurnosti prešli v Holandijo, Belgijo in Francijo.

Na tem našem svetu se vse ponavlja. Le 50 let nazaj v zgodovino se moramo ozreti in opazili bomo slične dogodke, ki jih preživljamo tudi danes. Vojna med Nemčijo in Francijo l. 1870—71 je končala s porazom Francije, ki je morala plačati 4.2 milijarde zlatih mark vojne odškodnine Nemčiji. V Nemčiji so velik del te vojne odškodnine porabili za pokritje n izplačilo starih vojnih dolgov. Radi tega so na denarnem trgu postale velike vsote denarja proste in so jih pričeli kapitalisti nalagati v industrijo in trgovino.

V teku treh let je bilo ustanovljenih 958 delniških družb z delniškim kapitalom 3600 milijonov mark. Nenadoma pa je na Dunaju, ki se je v tej dobi neverjetno razvijal, l. 1873 nastopila kriza. Samo 8. maja 1873. je doživelo popolen polom 78 dunajskih denarnih in gospodarskih družb. Kriza je čez par tednov segla v Nemčijo. Na berlinski borzi so strahovito padli tečaji in s tem v zvezi so se pojavili polomi bančnih in trgovskih podjetij. Od 465 pruskih železaren jih je propadlo 235. Prisilni konkurzi so se podesetorili.

Kmalu je kriza prešla iz Nemčije v druge dežele. V Angliji se je kriza pričela najprej v volneni industriji in v kratkem v železni. — Istočasno je nastopila v Zedinjenih državah gospodarska kriza, kakor je dotlej še niso pomnili.

Ko je kriza ponehala, so mogli n. pr. v Nemčiji ugotoviti, da so tečaji po l. 1870. ustanovljenih pridobitnih družb padli od 111 na 35 odstotkov, da sta bili torej izgubljeni dve tretjini vrednosti. Dividend, ki so l. 1872 znašale povprečno 11 odstotkov, v l. 1875. pri večini družb sploh niso mogli izplačevati.

Ta svetovna gospodarska kriza po francosko-nemški vojni je trajala približno pet let, nakar je l. 1878 pričelo zopet napredovanje na vseh poljih.

Če upoštevamo, da je sedanja kriza pričela l. 1927, imamo l. 1932 lahko še malo upanja in nade.

OB DESETI OBLETNICI SMRTI ERNESTA SHACKLETONA

Na robu samotnega otoka Južne Georgije, pred obličjem polarnih ledenikov, se dviga kamenit spomenik. Mogočen križ na pečini naznanja pomorščakom vseh narodov: Tu sniva eden najdrznejših polarnih raziskovalcev svoj večni sen, tu počiva eden najzvestejših ljudi — tu leži sir Ernest Schackleton.

Tik pred izbruhom svetovne vojne je zapustila southamptonsko pristanišče velika ekspedicija pod vodstvom Ernesta Shackletona. V Polarnem morju je prezimila na ladji, ki je primrznila v ledu. Vendar ladja ni bila kos strašnemu pritisku lednih mas. Ledovje jo je dvignilo kvišku in stisnilo. Posadka se je rešila na ledno grudo.

Postavili so si kče in se pripravili za dolgo bivanje. Ledna gruda se je začela počasi premikati proti severu in je prišla v toplejše kraje, kjer se je topila in jo je bilo vsak dan manj.

457 dni po uničenju ladje se je ledna gruda popolnoma razbila. Posadka se je rešila v tri čolne in po dolgi vožnji je dospela na neobljudene Slonove otoke.

Toda tukaj ni bilo pomoči od nikoder. Sila je bila od dne do dne večja, kajti živeža je bilo vsak dan manj.

V tem obupnem položaju je sir Shackleton sklenil z dvema tovarišema na vsak način priti do ljudi. Majhen čolnič je prevozil nad tisoč kilometrov morja, srečno prestal vse viharje in se prebil skozi mraz. Šestnajst dni je trajala vožnja. Izčrpani so dosegli Južno Georgijo. Šele po trudapolnih marših čez lednike se jim je posrečilo priti do prve naselbine v Grytviken, postajo za kitolovce.

Shackleton navzlic popolni onemoglosti ni pozabil na svoje tovariše na Slonovem otoku. Vsi njegovi ljudje so bili rešeni.

— — —

S sedem in dvajsetimi letom se je Shackleton udeležil Scottove ekspedicije na južni tečaj. Dvajset let je poteklo od takrat.

4. januarja 1922 je Shackleton spet v pristaniču Grytvikenu. Že v Lizboni so morali prvič popravljati ladjo. Potem so se začeli 18. decembra večji viharji, ki so dosegli na sveti večer in na božič takšno silovitost, kakršne še ni doživel Shackleton na vseh svojih dotedanjih potovanjih. Zdaj se je morje pomirilo.

In vendar je odločni mož pobit. Poleg vsega čuti še nevralgične bolečine v prsih in v hrbtu.

1. januarja beleži v svoj dnevnik: "Po strahovitem viharju je spet mirno in tiho. Tako se to leto dobro pričenja za nas. Med strašnim viharjem nisem mislil, da mu bo ladja kljubovala. Bojazen se je zarila globoko v mojo dušo."

Ta slutnja se nikakor noče umakniti. 3. januarja beleži: "Podoba je, da nam bo ostala sreča zvesta v novem letu. Ampak jaz o vsaki stvari toliko razglabljam, da se tudi tedaj, ko se položaj obrne na bolje, vdajam mislim, kako prežijo name nove težave."

Dan nato se je zasidrala ladja v pristanišču Grytvikenu. Shackleton se je domislil, kako je prišel semkaj pred leti ves izčrpan. Toda za razmišljanje ni časa. Treba je še mnogo urediti — saj je treba kmalu ostaviti Grytviken. Zdaj stoji v začetku svojega nadaljšega potovanja.

Ob treh ponoči se je zbudil z močnimi bolečinami. Dal je poklicati dr. Macklina, zdravnika ekspedicije. Že čez nekaj minut je prihitel zdravnik, toda preden se je mogel odločiti, je Shackleton omahnil nazaj. Podlegel je napadu prsne angine.

Ura je pol štirih. Na mizi leži odprt dnevnik. Zadnja junakova beležka se glasi: "V somračni svetlobi sem videl samotno zvezdo, ki je zdrknila čez pristanišče kakor dragulj...."

MOLITEV ZA USPEH RAZOROŽITVENE KONFERENCE.

V katedrali sv. Pavla v Londonu je bila služba božja, ki je edinstvena v zgodovini te cerkve. V popoldanskih urah so verniki molili za uspeh razorožitvene konference, ki se bo vršila prihodnje-

Mali Oglasi
imajo velik uspeh
Prepričajte se!

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. .90
v fino usnje vez 1.50
v najfinejše usnje vez 1.80
v najfinejše usnje trda vez 1.80

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. .90
v fino usnje vez 1.50
v najfinejše usnje vez 1.80

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. .80
v usnje vez. 1.20
v fino usnje vez. 1.50
v najfinejše usnje vez. 1.60

KVIŠKU SRCA
v imitirano usnje vez. .60
v usnje vez. .80
v fino ušnje vez. 1.—
v najfinejše usnje vez. 1.20
v najfinejše usnje trda vez 1.50
v bel celluloid vez. 1.20

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno 1.—
v najfinejše usnje vez 1.50
v najfinejše usnje trda vez 1.80

MARIJA VARHINJA
fino vez 1.20
v fino usnje 1.50
v najfinejše usnje trda vez 1.60

Hrvatski molitveniki:

Utjeha žalostni, fina vez. 1.—
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez 1.50
najfinejša vez 1.60
Zvončec nebeski, v platno .80
fina vez 1.—
Vienac, najfinejša vez 1.60

Angleški molitveniki:
(za mladino)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano .30
v bolo kost vezano 1.10

Come Unto Me .30
fino vezano .35

Key of Heaven:
fino vezano .35
v usnje vezano .70
v najfinejše usnje vezano 1.20
(ZA ODRASLE)

Key of Heaven:
v celoid vezano 1.20
v celoid najfinejši vez 1.50
v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo 2.—
Angleško-slov. in slov. angl. slovar .90
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.—
Angeljska služba ali mank kako se naj streže k sv. maši .10
Boj naleziljivim boleznim .75
Cerkniško jezero 1.20
Domači živinozdravnik broširano 1.25
Domači zdravnik po Knaipu: broširano 1.25
Govedoreja 1.50
Hitri računar .75
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 1.50
2. zvezek, 1—2 snopič 1.80
Kletarstvo (Skalleky) 2.—
Kratka srbska gramatika .30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov .30
Kako se postane državljan Z. D. .25
Kako se postane ameriški državljan .15
Knjiga o dostojnem vedenju .50
Kat. Katekizem .60
Kubična Računica .75
Liberalizem .50
Ljubavna in snubilna pisma .35
Materija in energija 1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka .75
Mladeničem. 1. zv. .50
II. zv. .50
(Oba skupaj 90 centov)
Mlekarstvo 1.—
Nemško-angleški tolmač 1.40
Najboljša slov. Kuharica, 668 str. lepo vez. (Kališek) 5.—
Nemščina brez učitelja:
2. del .30
Nemško-slovenski slovar 2.25
Največji spisovnik ljubavnih in drugih pisem .75
Ojačen beton .50
Obrtno knjigovodstvo 2.50
Perotninarstvo, trdo vez. 1.80
broširano 1.50
Prva čitanka .75
Pravila za olike .65
Psihične motnje na alkoholski podlagi .75
Praktični računar .75
Pravo in revolucija (Pitamic) .30
Predhodniki in idejni utemelji ruskega idealizma 1.50
Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano 2.—
broširano 1.75
Računar v kronski in dinarski veljavi .75
Ročni slov. italijanski in italijanski-slovenski slovar .90
Ročni spisovnih vsakovrstnih pisem .50
Solnčenje .50
Slike iz živalstva, trdo vezana .90
Slovenska narodna mladina (obsega 452 strani) 1.50
Spretna kuharica, trdo vezana 1.45
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana 3.—
Sadno vino .40
Spolna nevarnost .25
Sadje v gospodinjstvu .75
Slovenic American Year Book 1.—
Učbenik angleškega jezika trdo vez. 1.50
broširano 1.25

VSE SE PREBOLI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

5 (Nadaljevanje.)

— Ravno tako, kot bi poslušala svojega brata, tvojega nepraktičnega očeta, ki je imel tudi tako čudne nazore o svetu kot ti. Vsako delo mora vendar imeti svoje plačilo. Umetniki ne vstvarjajo samo za sebe, za svojo zabavo. Slikarji hočejo svoje slike prodati, pisatelji ali pesniki, kot praviš, svoja dela. Navezani so na občinstvo, ki naj kupuje.

— Da, teta Amanda. Tudi umetniki imajo najbolj vročo željo, da bi bili poznani v javnosti. Nikdo ni na to tako zelo navezan kot umetnik, — pravi Joško. — Slikar si želi gledalce in kupce za svoja dela. Operni pevec tudi noče peti samo za sebe. Javnost je življenjska potreba vsakega umetnika, pa naj bo družabni krog majhen ali velik. Umetniki se hočejo in morajo razodevati za svoj nadaljni in uspešni razvoj.

— Teta Amanda, mogoče niste popolnoma razumeli gospice Homčeve. Misli namreč, da je cilj umetnika vstvrjati in da je izkoriščevanje svojih del za njegov obstanek šele na drugem mestu.

— Da, in moj oče je vedno mislil, da mora država dajati umetnikom gotovo plačo, da jih ne bodo trle vsakdanje skrbi za življenje, da morejo tembolj razviti svojo nadarjenost.

Glasen krohot gospe Amande prekine Margareto.

— To je zopet podobno tvojemu očetu, Greta. Kam bi to prišlo? S tem bi redili samo vsakdanje tatove. Tako bi vsakdo lahko prišel in bi rekel: — Jaz sem umetnik, hočem se svobodno razviti, dajte mi plačo, gospa država, ha ha, ha!

— O, teta, nočeš me razumeti, — se razgreje Margareta. — Vsakdo ni umetnik! Vsak bi moral prestati strogo izkušnjo, predno bi bil potrjen za umetnika. Samo resnično in zelo nadarjeni naj bi bili na ta način podpirani, ne pa napol-umetniki, ker bi bil s tem ustvarjen umetniški proletarijat. Toda zmožnemu, velikemu, ne smejo biti prihranjene skrbi za življenje; naj se svobodno in brez skrbi razvija na svojem potu v višine.

— To pot si si tudi ti želela, Greta — pot v višine? — zasmehljivo pravi teta Amanda, ki svoje nečakinje nikakor ni razumela.

— Da, teta, iz celega srca.

Gospa Amanda opazi izrazit in obenem radoveden Joškov pogled in naglo mu pove svoje mnenje:

— Pomilite, Joško, moja nečakinja ima neumno misel postati gledališka igralka.

— Ne!

Nehote odvrne Joško glasno in odločno. To lepo dekle na gledališkem odru — ne, na to ni mogel misliti.

Vedela ni, kaj je mislil in zakaj je to rekel.

— Ali mi ne zaupate, da bi mogla predstavljati pesniških osebnosti? — vpraša kratko.

— Seveda, to vrjamem; toda mislim, da to ni prava stvar za vas. Zaradi javnosti vaša gospa mati ne bi imela ničesar več od vas.

Govori v zadregi in postane popolnoma zmeden.

— Zakaj govorite to, gospod Ahčin? Vi boste ljudi popisovali ,jaz pa jih bom predstavljala. Mogoče bom še igrala kako vaše zelo dobro delo.

Ta pogovor o umetnosti je postajal starejšima damama dolgočasen, ker sta sami najrajši govorili o vsakdanjih dogodkih v mestu.

*

Kako naglo je potekel popoldan, ki je za Joška Ahčina pomenil početek lepega časa.

Margareta Homčeva ga je popolnoma prevzela, da je mislil samo še na njo. Srečen je bil, ako je vedel, da je doma, ako je slišal njen glas, ali pa samo njene korake. Tedaj se je celo upal stopiti iz svoje sobe, da je mogel ž njo govoriti saj nekaj besed. Ako bi Greta kaj slutila, tedaj bi morala opaziti, kako je bilo z Joškom, ki ji je postal dober prijatelj. Na kaj drugega ni mislila in njena mlada kri je v njegovi bližini ostala popolnoma mirna.

Dan se je vrstil za dnevom in misliti je bilo že treba na Božič. Sneg, ki je začetkom decembra belo zapadel, je še povečal veselje na tak velik praznik. Kako veselje je bilo hoditi po ulicah in ogledovati lepa izložbena okna, pri čemur so se v marsikaterih prsih zbudile komaj izpolnjive želje.

Margareta je morala nekaj nakupiti. Pot skozi čisti zimski zrak jo je osvežil in si je tudi vzela čas, da si je ogledala eno izložbeno okno za drugim. Prav redkokdaj je prišla do tega.

Dolgo stoji pred prodajalno zlatnine. Kako so bliščali dragi kamni v prstanih in ovratnih obeskih ter uhanih. Dijamanti, rubini, safiri, — vse je žarelo kot solnce. Njene oči se niso utrudile gledati vse to.

— Kateri prstan naj vam prinese Miklavž?

Greta se zgane. Toda presenečen izraz njenega obraza se razlije v zapeljiv nasmeh, ko zagleda pred seboj Joška Ahčina, čigar obličje je žarelo veselja.

Slišal je, da je šla od doma in takoj je odšel za njo. Neprestano je sledil njeni vitki postavi, da se je slednjič ojunačil in jo ogovoril. Zdaj pa jo hoče spremljati na njenem celem potu in se ne bo ganil od nje.

— Nobenega, gospod Ahčin, — odgovori Margareta.

— Res ne? Dame vendar imajo rade lišp.

— Tudi jaz, toda ne na sebi. Vse te dragocenosti občudujem, ker so tako lepe, toda prav nič si ne želim, da bi eno stvar imela. Saj ni treba, da bi moral človek takoj vse imeti. Čim manj si človek poželi, tem srečnejši in tem zadovoljnejši je.

— Pritrdil bi, ako bi te besede slišal iz ust kakega starejšega človeka. Toda, če je kdo tako mlad kot vi . . . Kar se mene tiče, bi hotel imeti mnogo.

— Vse to, kar tukaj vidite? — Greta se zasmeje in pokaže v izložbeno okno. — Kaj pa vendar hočete početi z vsemi verižicami, prstani ,zapestnicami, ovratnimi obeski?

In tedaj se je tudi njemu zdelo čudno, da je drzno odgovoril:

— Da okinčam dekle, katero ljubim.

Pogled, ki je spremljal te besede, je izdal več, kot si je mislil.

Margareta je bila takoj v veliki zadregi. Prvikrat se ji je dvignila v duši slutnja, da čuti Joško Ahčin več, kakor pa samo kot prijatelj.

Z veselim nasmehom stopi Margareta od razsvetljenega okna in hoteč iti dalje, pravi:

— Ali jo hočete napraviti za kraljico dijamanov?

— Za kraljico mojega srca!

Kako iskreno je to rekel. Tako iskreno, da je bila njena zadrega še večja. Kar zadovoljna je bila, da živalni promet na ulici ni dovoljeval, da bi še več govoril. Pred marsikaterim oknom postaneta. Joško je ves čas ostal ob njeni strani, ko je nakupovala božična darila in Joško ji je pomagal nositi zavitke. Tako dobro je dela njenemu dekliškemu srcu njegova skrb in obzirnost. Do tedaj še ni bila navajena hoditi v spremstvu kakega gospoda.

Vse prakratek je bil ta izprehod za oba. Zvečer je Margareta med svojim delom kaj rada mislila na vse in v spominu na to je lažje prenašala tožbe in stokanje matere, ki je brezskrbno ležala na divanu. Samo z malo nejevoljo si je mislila: — Tako hudo tudi ni. Malo bi mi pa vendar mogla pomagati v kuhinji.

Umiti je bilo treba še vso posodo in marsikaj pripraviti za prihodnji dan.

Ko je končala domače naloge, je odložila učne knjige in šla v kuhinjo pospravljat.

Tedaj nekdo potrka na kuhinjska vrata in v kuhinjo stopi Joško v steklenico v rokah ter prosi za dovoljenje, ako more imeti steklenico vode.

Margareta je imela občutek, da je bil to samo izgovor, kajti Joško ostane v kuhinji in po nekaterih nevažnih pripombah vzame brisačo in prične brisati posodo.

Margareta mu brani, toda Joško ji pravi:

— Prosim, gospica Homčeva, dovolite mi. To delo ni sramotno. Več kot enkrat sem že tudi svoji materi pomagal. Saj ste vendar rekli, da imate še mnogo dela.

Kmalu je bilo vse gotovo in kuhinja je bila v najlepšem redu.

— Nimam rada, ako je v kuhinji vse razmetano, ker gre sicer človek naslednjega jutra le z mržnjo na delo. Gospodinjsko delo mora biti vedno isti dan opravljeno.

— Toda vas je škoda za to, gospica Homec; po nepotrebnem izgubite toliko moči in časa.

Margareta skomigne z rameni.

— Kaj hočem? Mati mi je vedno bolehna, zato ji pomagam, kolikor ji morem.

Z velikim občudovanjem jo pogleda. Kako krasna je bila! Na sebi je imela majhen predpasnik. Nehote si je moral misliti: — Kako zelo bi ugajala tvoji materi!

Kakor je bila domača, pridna in ponižna — tako sinaho si je njegova mati vedno želela. In Margareta Homčeva mora to postati, tako je sam pri sebi sklenil. Vse je hotel storiti, samo da pridobi to ljubeznjivo dekle. Oba sta bila še mlada in sta mogla čakati.

Margaretina prijaznost mu je pomagala, da je zlezel iz svoje boječnosti. Nekega dne ji prinese knjigo; nato jo pa vpraša, ako bi bilo treba kaj prinesti, ker gre ravno v mesto.

(Dalje prihodnjič.)

VOLIVNA AGITACIJA V DAVNIH ČASIH

Agitacija s plakati in raznimi pisanimi vzkliki, nalepljenimi oziroma napisanimi na gole stene hiš, ni nikaka nova iznajdba, ampak obstojala že pred 2000 leti. Čudo pa: bila je čez mero bolj razvita kot danes. Da je to res, o tem nam spričujejo izkopnine v Pompejih.

Izkopavajoč zidine omenjenega mesta so naleteli na volivne liste in celo karikature, ki lepo govorijo, da je Vezuvova lava pokrila mesto prav v času, ko so se tam vršile volitve. Rimcem je otežkočalo agitacijo, ker niso imeli ne papirja, ne tiskarskih strojev; da so pa vendar mogli izraziti svoje misli in prepričanje o kakem kandidatu, so segli po bolj idealnem sredstvu, kot papir — po čopiču in barvi. V takih dneh agitacije so tudi slikarji imeli precej dela. Barve so bile tako trpežne, da moremo vsebino na izkopanih stenah prav jasno in razločno razčitati. Večina napisov se začenja s črkami O. V. P. (Oro vos faciatis) ,kar pomeni: "Prosim, glasujte!"

Interesantne so slike kandidatov. Tu primer: Na neki steni je napis: "Volite Manšija, nikdar še ni bil pijan!" Tako se imenuje kandidat Sabinus "bela vrana v črni tolpi" (volivcev). Na drugem mestu beremo: — Če hočete, da boste imeli bel kruh, volite Cleonotosa Priscija. Drugi kandidati se precej na dolgo in široko slavijo v sledeči obliki: — Naš kandidat bo brambovec republike. Brez strahu! Zvest in sposoben, spoštovan in junak nad vse druge. Če bo izvoljen on, bomo imeli najsijajnejše veselice in najboljši kruh. Glasujte zanj, dobra plača. Če ga letos izvolite vi, bo drugo leto on za vas glasoval. Proclinius je častit človek.

Iz teh napisov je očito, da je bilo težišče Pompejanov prav tako, kot starih Rimcev, kruh in zabava, "panem et circeneses".To je bil njihov življenjski smoter. Tu je tisti kandidat, ki je obljubljal boljši kruh in zabavnejše veselice, žel največji plosk in je tudi prodrl, saj ni bilo nič višjega kot panis et circenses in zato ne konkurenta.

Med takšnimi in podobnimi napisi so še tudi karikature, ki slikajo ugledne kandidate, ali njih nasprotnike. Na neki steni je naslikan Fitinius debel kot sod, nasproti njemu pa junaški Proclinius dolg in suh kot koren.

Ženske v Pompejih niso imele volivne pravice, da pa so se zelo zanimale za volitve, vidimo iz tega, ker so na več stenah napis, s katerimi enega in drugega kandidata poveličujejo. Primer o Assilini: — Assilina pravi, naj vsaka žena prisili svojega moža, da odda glas za Lucija Seculija. Na drugem mestu čitamo: — Kandidaturo želi Luciju Tirraniju njegova stara mati.

SHIPPING NEWS

28. januarja:
St. Louis., Cherbourg, Hamburg

30. januarja:
Ile de France, Havre

4. februarja:
Hamburg, Hamburg, Cherbourg
Bremen, Cherbourg, Bremen

11. februarja:
Deutschland, Hamburg, Cherbourg
Europa, Cherbourg, Bremen

15. februarja:
Berengaria, Cherbourg

17. februarja:
Ile de France, Havre

18. februarja:
New York, Hamburg, Cherbourg

19. februarja:
Saturnia, Dubrovnik, Trst

20. februarja:
Bremen, Cherbourg, Bremen

25. februarja:
Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

26. februarja:
Mauretania, Cherbourg

27. februarja:
Europa, Cherbourg, Bremen

3. marca:
Hamburg, Hamburg, Cherbourg

4. marca:
Ile de France, Havre
Berengaria, Cherbourg

9. marca:
Bremen, Cherbourg, Bremen

10. marca:
Deutschland, Hamburg, Cherbourg

14. marca:
Avgustus, Dubrovnik in Trst

17. marca:
New York, Hamburg, Cherbourg
Europa, Cherbourg, Bremen

22. marca:
Ile de France, Havre

23. marca:
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

24. marca:
Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

25. marca:
Bremen, Cherbourg, Bremen

28. marca:
Mauretania, Cherbourg

29. marca:
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

31. marca:
Hamburg, Hamburg, Cherbourg

ZNIŽANE CENE ZA TJA IN NAZAJ

Do LJUBLJANE

IN NAZAJ PREKO HAMBURGA

$174.— V TRETJEM RAZREDU

(U. S. Davek Posebej)

Ta cena je zdaj veljavna na vseh naših parnikih

Za podrobnosti vprašajte lokalne agente ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY . . . NEW YORK

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE

štiri krasne knjige stanejo s poštnino vred

$1.35

"GLAS NARODA"
216 W. 18th St.
New York

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

ILE De FRANCE 30. jan.; 17. feb. (12.05A.M.) (12.05A.M.)

PARIS 14. maja; 11. junija (12.05 A. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavna francoska kuhinja izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj Vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, A. Saftić
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevčič, Mrs. J. Lukanich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich, J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND
Steyer, J. Černe
Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouže, Frank Pucelj
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA
Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick

NEW YORK
Gowanda, Karl Strnisha
Little Falls, Frank Masle

OHIO
Barberton, John Balant, Joe H...
Cleveland, Anton Bobek, Chas Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik, Frank Zadnik.
Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kumše
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jakše
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobeck
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Rovanšek
Crafton, Fr. Machek
Export, G. Previč, Louis Zupančič, A. Skerlj
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank Ferenchack
Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polanc, Martin Koroshetz
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Žust
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakshe, Vinc. Arh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schlifrer
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternelj

UTAH
Helper, Fr. Krebs

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in Joe Koren
Sheboygan, John Zorman

WEST ALLIS
Frank Skok

WYOMING
Rock Springs, Louis Taucher
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda":

Za eno leto $6.; za pol leta $3.; za štiri mesece $2.; za četrt leta $1.50.

New York City je $7. celo leto.

Naročnina za Evropo je $7. za celo leto.

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo

$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 West 18th Street
New York City

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. — Uprava "G. N."

Koledar za l. 1932...

VSEBUJE poleg spisov dveh naših najboljših opazovalcev—Marka Rupnik in Franka Troha — dosti čtiva za ljubitelje povesti; tudi več zanimivih člankov, tehničnih razprav in drugih zanimivosti. Bogato je ilustriranih več člankov s slikami, ki bodo vsakega zanimali.

Cena 50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York, N. Y.